

15.5.2013

B7-0191/2013

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

depusă în conformitate cu articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la recuperarea activelor de țările Primăverii arabe aflate în tranziție (2013/2612(RSP))

Willy Meyer, Patrick Le Hyaric, Marie-Christine Vergiat, Jacky Hénin, Sabine Lösing, Younous Omarjee, Alda Sousa, Marisa Matias, Paul Murphy
în numele Grupului GUE/NGL

B7-0191/2013

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la recuperarea activelor de țările
Primăverii arabe aflate în tranziție
(2013/2612(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind politica europeană de vecinătate, Uniunea pentru Mediterana și țările vecinătății sudice, precum Tunisia, Egipt, Libia și Maroc,
- având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite din 2003 împotriva corupției, care a intrat în vigoare în 2005 și a fost aprobată în numele Uniunii Europene prin Decizia Consiliului 2008/801/CE din 25 septembrie 2008,
- având în vedere Rezoluția Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU 19/38 din 19 aprilie 2012 privind impactul negativ al nerepatrierii fondurilor de origine ilicită către țările de origine, privind exercitarea drepturilor omului și importanța îmbunătățirii cooperării internaționale,
- având în vedere raportul final al Forumului arab privind recuperarea activelor din 13 septembrie 2012,
- având în vedere principiile juridice referitoare la anularea datoriilor ilegite și odioase, în conformitate cu dreptul internațional;
- având în vedere rezoluția sa din 10 mai 2012 referitoare la comerț pentru schimbare: strategia comercială și de investiții a Uniunii Europene în sudul bazinului mediteranean, în urma revoluțiilor din lumea arabă¹, în special considerentul 6 al acesteia,
- având în vedere Planul de acțiune UE-Egipt din 2007 și Acordul de asociere UE-Egipt care a intrat în vigoare la 1 iunie 2004,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 270/2011 al Consiliului din 21 martie 2011 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Egipt și Regulamentul Consiliului (UE) nr.1099/2012 de modificare a acestuia,
- având în vedere concluziile copreședinților ca urmare a reuniunii grupului operativ UE-Egipt din 14 noiembrie 2012,
- având în vedere Acordul de asociere euro-mediteranean dintre UE și Tunisia, care a intrat în vigoare la 1 martie 1998, precum și Planul de acțiune UE-Tunisia, care a intrat în vigoare la 4 iulie 2005,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 101/2011 al Consiliului din 4 februarie 2011

¹ Texte adoptate, P7_TA(2012)0201.

privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Tunisia și Regulamentul Consiliului (UE) nr.1100/2012 de modificare a acesteia,

- având în vedere concluziile copreședinților ca urmare a reuniunii grupului operativ UE-Tunisia din 28 și 29 septembrie 2011,
 - având în vedere negocierea în curs a unui acord de liber-schimb între UE și Tunisia,
 - având în vedere negocierile privind un acord de asociere UE-Libia în timpul regimului lui Muammar Gaddafi, care au fost întrerupte în 2011,
 - având în vedere Decizia 2011/137/PESC a Consiliului din 28 februarie 2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia și Deciziile Consiliului 2011/625/PESC și 2011/178/PESC de modificare a acesteia, Regulamentul (UE) nr. 204/2011 al Consiliului din 2 martie 2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia și Regulamentul Consiliului (UE) nr.965/2011 de modificare a acesteia, precum și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 364/2013 al Consiliului și nr. 50/2013 privind punerea în aplicare a articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 204/2011 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Libia,
 - având în vedere Acordul euro-mediteranean de stabilire a unei asocieri între UE și statele membre, pe de o parte, și Regatul Maroc, pe de altă parte, în special articolul 2,
 - având în vedere statutul avansat acordat Marocului în octombrie 2008,
 - având în vedere negocierile actuale privind crearea unei zone de liber-schimb consolidate și globale între UE și Maroc, începute la 1 martie 2013,
 - având în vedere articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul de procedură,
- A. întrucât în urma Procesului de la Barcelona, lansat în 1995, Uniunea Europeană a încheiat acorduri de asociere cu aproximativ douăsprezece țări din sudul bazinului mediteranean; întrucât foaia de parcurs de la Rabat, stabilită în 2005, s-a concentrat pe stimularea adoptării de acorduri de liber-schimb și pe continuarea liberalizării, în dauna dezvoltării echilibrate a regiunii, care ar fi fost în interesul lucrătorilor și al persoanelor sărace;
- B. întrucât în mai multe țări din Africa de Nord, Orientul Mijlociu și Peninsula Arabă s-au înregistrat și încă se înregistrează mișcări importante ale muncitorilor și cetățenilor care revendică condiții mai bune de trai și măsuri împotriva in justiției, șomajului și corupției, solicitând mai multă democrație și drepturi, justiție socială și încetarea exploatării, a oprimării și a războiului;
- C. întrucât diferitele politice structurale de adaptare (dereglementarea prețurilor alimentelor, măsurile de privatizare și austeritate) impuse de Fondul Monetar Internațional (FMI) și organizațiile internaționale timp de decenii reprezintă un aspect important în ansamblul problemelor sociale și economice, cum ar fi șomajul și sărăcia, care au condus la revoltele populare din aceste țări;

- D. întrucât recuperarea activelor de către țările Primăverii arabe este un imperativ moral și o miză politică importantă în relațiile UE cu vecinătatea sa sudică; întrucât este, de asemenea, o chestiune importantă de ordin economic pentru vecinii sudici în cauză, având în vedere potențialul acestor active, dacă sunt redată și utilizate într-un mod transparent și eficient, de a contribui la redresarea lor economică; întrucât recuperarea activelor are un efect preventiv, deoarece transmite un mesaj puternic contra impunității celor implicați în acte de corupție;
- E. întrucât UE, în special guvernele unor state membre, precum și Statele Unite ale Americii, care au sprijinit timp de decenii regimuri nedemocratice, au o responsabilitate deosebită în ceea ce privește situația socială și economică care a condus la izbucnirea revoltelor; întrucât, începând cu 2011, evoluțiile din nordul Africii, Orientul Mijlociu și Peninsula Arabă au arătat eșecul fundamental al politicii UE față de țările din sudul bazinului mediteranean; întrucât principiile noii politici europene de vecinătate (PEV) sunt aceleași cu cele care au condus la eșecul politicii europene de vecinătate anterioare, precum negocierea acordurilor de liber-schimb consolidate și globale și liberalizarea economiilor țărilor terțe;
- F. întrucât datoria este o pârghie esențială care permite intervenția puterilor externe și financiare, în complicitate cu elitele guvernamentale locale, care antrenează încălcarea suveranității naționale, sărăcirea generală a populației și degradarea brutală a drepturilor economice și sociale ale persoanelor; întrucât datoria ilegală și odioasă a fost utilizată în dictatură ca un instrument de supunere politică și ca un mecanism pentru transferarea veniturilor din muncă către capitalul mondial, înainte de toate; întrucât aceasta servește, în prezent, la menținerea dominației neocolonialiste asupra economiilor țărilor din sudul Mediteranei;
- G. întrucât dreptul internațional definește datoria odioasă în funcție de trei criterii: lipsa asentimentului poporului statului îndatorat; lipsa de avantaje pentru poporul statului îndatorat; creditorii sunt conștienți de faptul că împrumuturile acordate nu sunt nici în interesul poporului, nici nu au fost aprobate de acesta; întrucât datoria întregului sud a fost deja plătită de câteva ori; întrucât, în sud, ca și în nord, aceasta constituie un instrument puternic de transferare a bogăției productive către capital;
- H. întrucât Egiptul este blocat de o criză politică și economică de luni de zile; întrucât în 2012 au avut loc pe tot teritoriul Egiptului peste 3 400 de proteste privind problemele economice și sociale, majoritatea dintre ele greve și ocupări; întrucât Egiptul a plătit peste 80 de miliarde de dolari SUA ca datorie externă și dobânzi, între 1981 și 2012; întrucât Egiptul a fost supus presiunilor pentru a adopta reforme de austeritate economică necesare pentru a primi un pachet de împrumuturi de la FMI de 4,8 de miliarde de dolari; întrucât aceste reforme de austeritate legate de controlul deficitului vor înrăutăți condițiile de muncă, sociale și de viață ale populației egiptene;
- I. întrucât, atunci când dictatorul tunisian Zine El Abidine Ben Ali a fost înlăturat de la putere, țara purta povara unei datorii publice externe de 14,4 de miliarde de dolari SUA, ceea ce constituie un obstacol major în calea dezvoltării poporului tunisian; întrucât, în conformitate cu datele Băncii Centrale a Tunisiei, din 1970 până în 2009, Tunisia a plătit cu 2,47 de miliarde de dolari SUA mai mult decât a împrumutat; întrucât acest grad de

îndatorare nu a îmbunătățit condițiile de viață ale oamenilor și întrucât bogăția acumulată de clanul Ben Ali în cei peste 23 de ani la putere este dovada complicității unor creditori;

- J. întrucât guvernele care au venit la putere în Tunisia și Egipt, în urma înlăturării dictatorilor Ben Ali și Hosni Mubarak au acumulat și ele noi datorii, ceea ce este mai mult în avantajul creditorilor decât al populației, pentru a plăti datoriile odioase moștenite de la regimurile dictatoriale anterioare; întrucât Tunisia și Egiptul negociază în prezent noi acorduri cu FMI, care sunt utilizate pentru a continua plățile la datoria odioasă moștenită;
- K. întrucât economia libiană nu și-a revenit după război, cu excepția sectorului petrolului; întrucât divizarea politică și economică a țării a fost stabilită în mare parte în beneficiul investitorilor străini; întrucât noul guvern a reluat procesul de liberalizare a țării, care a început în 2003;
- L. întrucât Marocul este cel mai mare beneficiar al fondurilor UE dintre țările din sudul Mediteranei; întrucât regele Marocului, Mohammed VI, deține majoritatea acțiunilor la Société Nationale d'Investissement (SNI, Societatea națională de investiții), cea mai mare societate privată din Maroc; întrucât peste 50% din întreprinderile listate la bursa din Casablanca au legături cu familia regală marocană; întrucât în 2012, datoria publică a Marocului a ajuns la 71% din PIB-ul său; întrucât între 1983 și 2011, Maroc a plătit peste 115 de miliarde de dolari SUA ca datorie externă, de 8 ori mai mult ca datoria inițială și trebuie să mai plătească încă 23 de miliarde de dolari SUA; întrucât Marocul ocupă ilegal Sahara de vest;
- M. întrucât, deși în Maroc sau Bahrein nu s-a înregistrat încă o schimbare a regimului, ambele țări sunt exemple privind modul în care UE împrumută bani regimurilor autoritare și oprimate care elimină în mod brutal protestatarii,
 - 1. subliniază faptul că, pe lângă semnificația sa economică, returnarea activelor însușite în mod necuvenit, furate de foști și actuali dictatori și de regimurile acestora este un imperativ moral și o miză politică importantă, având în vedere faptul că simbolizează reinstaurarea justiției și a responsabilității, în spiritul democrației și al statului de drept; consideră totuși că problema datoriei acestor țări este crucială, iar că recuperarea activelor face parte din problema datoriei odioase și ilegiteime;
 - 2. este de părere că comunitatea internațională ar trebui să stabilească un sistem solid de acorduri și norme internaționale cu privire la corupție, spălarea de bani și aplicarea legii, în special în ceea ce privește Convenția Organizației Națiunilor Unite din 2003 împotriva corupției; invită comunitatea internațională să ia toate măsurile necesare pentru a identifica și elibera activele care provin din corupție în Tunisia, Egipt, Libia și Maroc;
 - 3. condamnă sprijinul acordat acestor regimuri timp de decenii de către UE, în special de guvernele anumitor state membre; atrage atenția că aceste regimuri au profitat de complicitatea și sprijinul Statelor Unite ale Americii și al UE, sub pretextul protecției împotriva islamismului;
 - 4. reamintește considerentul 6 din rezoluția sa din 10 mai 2021, în care afirmă că este de opinie că datoria externă publică a țărilor din Africa de Nord și Orientul Mijlociu reprezintă o datorie odioasă, având în vedere faptul că a fost acumulată de regimuri

dictatoriale, în principal prin îmbogățirea personală a elitelor politice și economice și cumpărarea armelor, iar, în numeroase cazuri, a fost utilizată pentru a oprima chiar populațiile acestor țări; solicită, prin urmare, reanalizarea acestei datorii, în special în măsura în care aceasta este legată de cheltuielile pentru arme;

5. sprijină toate auditurile conduse de cetățeni în vederea identificării și anulării necondiționate a tuturor datoriilor odioase și ilegite; respinge în acest scop toate schimburile de creanțe sau conversiunea datoriilor, utilizate pentru a spăla aceste fonduri; consideră că guvernele ar trebui, de asemenea, să solicite creditorilor să răspundă pentru acțiunile lor ilicite și să ceară daune pentru prejudiciul creat; îndeamnă toate guvernele, atât din sud, cât și din nord, să se implice în astfel de audituri ale datoriilor, așa cum au făcut Norvegia și Ecuador în 2006;
6. solicită suspendarea imediată a plăților datoriilor de Tunisia și Egipt către UE (cu dobânzi înghețate) și auditarea acestor datorii, în care să fie implicată societatea civilă, deoarece acesta este singurul mod în care se poate face lumină asupra scopului împrumutului, circumstanțelor în care au fost semnate contractele de împrumut, condițiile prevăzute și consecințele lor ecologice, sociale și economice; subliniază importanța auditării acestor datorii, deoarece aceasta va permite atât identificarea porțiunii ilegite de datorii tunisiene și egiptene, cât și împiedicarea unui nou ciclu de datorii ilegite și nesustenabile, subliniind în același timp responsabilitatea creditorilor europeni și a instituțiilor financiare internaționale în care statele membre UE joacă un rol preponderent;
7. își reafirmă solidaritatea cu luptele și revoltele populare din Africa de Nord, Orientul Mijlociu și Peninsula Arabă pentru condiții mai bune de trai, pentru drepturi sociale și de muncă, precum și pentru libertate și democrație;
8. subliniază faptul că aceste revolte au subliniat eșecul PEV și necesitatea urgentă de a revizui politica externă a UE; solicită Uniunii Europene să stabilească un nou cadru de relații cu aceste țări și regiuni, bazat pe principiul neintervenției în afacerile lor interne și pe respectarea suveranității lor și având drept scop sprijinirea dezvoltării regiunilor limitrofe și stimularea ocupării forței de muncă și a educației, în locul încheierii unor „acorduri de asociere” al căror scop principal este înființarea de zone de liber-schimb, care servesc intereselor corporațiilor europene;
9. se opune ferm condițiilor aferente împrumuturilor FMI, deoarece acestea înrăutățesc condițiile de trai ale lucrătorilor și ale straturilor cele mai vulnerabile ale societății, în special ale femeilor, al căror rol a fost decisiv în tranziția democratică din aceste țări;
10. condamnă din nou intervenția militară din Libia, condusă de Franța, Regatul Unit, Statele Unite și Canada, sub auspiciile NATO; subliniază faptul că revendicările politice, economice și sociale care au stat la baza mobilizării populare împotriva regimului lui Muammar Gaddafi sunt departe de a fi rezolvate; este, de asemenea, preocupat de divizarea economică și politică a țării, care agravează situația fragilă a acesteia și își reafirmă sprijinul pentru dreptul inalienabil al popoarelor de a avea acces la resursele țării proprii și control asupra acestora;
11. consideră că regimul din Maroc este corupt și represiv, precum și similar regimurilor lui Mubarak și Ben Ali; sprijină mișcarea femeilor marocane care luptă împotriva

organizațiilor abuzive de microfinanțare finanțate de FMI; reafirmă faptul că suveranitatea Marocului asupra Saharei de vest nu a fost niciodată recunoscută de dreptul internațional; solicită Comisiei și Consiliului să suspende acordul de asociere dintre UE și Regatul Marocului, precum și statutul avansat acordat Marocului, până când Regatul va respecta dreptul internațional, în special rezoluțiile ONU care solicită un referendum privind autodeterminarea în Sahara de vest și completarea procesului de decolonizare, punând astfel capăt ocupației de către Maroc;

12. critică ferm comerțul intens cu arme dintre statele membre UE și Libia, Egipt și alte regimuri represive, precum cele ale Marocului, Bahreinului și Arabiei Saudite;
13. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Adunării Parlamentare a Uniunii pentru Mediterana, Uniunii Africane, precum și guvernelor și parlamentelor Egiptului, Tunisiei și Marocului.